

Familj

Arkiverat

En så kallad hästomnibus i Mölndal 1907.

Då fick man ta hästomnibus eller roddbåt från Mölndal till Göteborg

Varje dag behöver vi snabbt ta oss till arbeten och skolor. Våra utryckningsfordon behöver komma till sjukhus och bränder ska släckas. Transportvägar och färdmedel är därför en viktig del av infrastrukturen. I dag är det en självklarhet att hoppa på bussen eller att ta bilen till jobbet. Men hur fungerade detta i Mölndal förr?

För bara 100 år sedan och dessförinnan fanns det nästan inga bussar och endast ett fåtal bilar i våra städer. Cyklar, mopeder eller spårvagnar var inte heller etablerade.

Det återstod att köra med egen häst och vagn eller att gå till fots.

Mellan 1865–1907 gick därför hästdragna vagnar, så kallade "hästomnibussar" från Göteborg till Gamla Torget i

Mölndals Kvarnby. Eftersom en enkel resa kostade 25 öre – på den tiden en kvarts dagslön – föredrog de flesta att gå till fots till Göteborg om man inte ägde egen häst och vagn.

Man kunde på 1800-talet

bli rodd till Göteborg på Mölndalsån för 6 öre silvermynt. Ån användes också för privata båtutflykter i "den pastorala idyll" som fanns längs ån.

På 1800-talets senare del trafikerade ångslupar och pråmar mellan Mölndal och Göteborg. De första ångbåtarna både hostade och hackade och kallades därför "Lungsoten" och "Kikhosstan". Fram till 1953 användes pråmarna för transport av mjöl och kol. Senare gick det även bogserbåtar på ån. Det fanns en kajplats nära

Mölndals bro och därifrån fraktades också passagerare mellan Mölndal och Göteborg.

På 1920–30-talet fanns det också turisttrafik på ån, i en enkel livbåt som kallades "Måsen". Båten åkte från Liseberg till Elisedal och när ån luktade illa, strök man parfym på relingen för att göra färden mer angenäm. Fram till 1970 fanns även ett småbåtsvarv nära Ågatan. På våren sjösattes där båtar som tog sig ut till havet via slussen vid Drottningtorget. Men åren 1967–68,

byggdes två långa kulvertar i ån och dessa förhindrade sedan båttrafiken på Mölndalsån.

Den nuvarande Göteborgsvägen kallades för "Lervältingskanalen". Vägen gick fram på gammal havsbotten och var därför mycket lerig. Mölndalsvägens AB tog hand om underhållet och en vägavgift togs ut vid en vägbom mellan 1865–1899 norr om stadsgränsen. Bommen kallades "Dumbommen". Vägen stensattes och byggdes om och breddades många gånger, innan den avlastades

Familj

Övrigt

Det var en stor dag den 14 augusti 1907, då den elektriska spårvägslinjen Göteborg–Mölnadal togs i bruk. BILD: MÖLNDALS STADSMUSEUM

En färd på Mölndalsån 1927. Systrarna Elin och Gertrud Andersson med syskonbarnen Sonja och Aina Rundberg sitter i en båt vid Mölndalsåns strand. BILD: MÖLNDALS STADSMUSEUM

Två blå bussar står på en busshållplats vid Gamla Torget i Mölnadal, 1950–60-tal. BILD: HILDUR LINDBLOM

Rosa Pettersson (född Krantz) står vid sin nya cykel, troligtvis 1932. BILD: MÖLNDALS STADSMUSEUM

med en ny motorväg genom Mölnadal år 1979.

I slutet av 1800-talet gick både Väst kustbanan och Boråsbanan genom Mölnadal. Det fanns därför också två stationshus. Höjdskillnaden mellan Göteborg och Mölndals Kvarnby gjorde det svårt för loket att orka dra vagnarna i backar.

År 1936 elektrifierades järnvägarna. De elektriska loket var visserligen starkare, men under efterkrigstiden avvecklades ändå många stationer. 1972 slutade persontågen helt att stanna vid "Mölndals Nedre" och 1989 även vid "Mölndals Övre".

Först efter 20 års uppehåll, startade pendeltågen mellan Göteborg och Kungsbacka återigen 1992, med en station vid Mölndals bro, vilket blev en stor framgång.

Göteborg fick spårväg redan 1879 och man började

Fakta: Vad vill du läsa om?

- Under vinjetten Arkiverat djupdyker vi i arkiven och hittar kända och okända guldkorn från Mölnadal, Lindome, Källered och Hällesåker. Arkiverat är ett samarbete mellan Mölndals-Posten och Mölndals hembygdsförening, Källeredshembygdsförening, Föreningsarkivet, Lindome hembygdsförening samt Mölndals stadsmuseum. Vad vill du läsa om? Mejla oss och tipsa på redaktion@molndalsposten.se.

också tidigt att planera för en linje till Mölnadal, men det dröjde ända till 1907 innan den invigdes. Detta konkurrerade ut de hästdragna bussarna. I början

var spåren enkelspåriga och hade enstaka mötesplatser, men år 1936–1939 anlades dubbelspår och spårvägen konkurrerade nu med både tåg och bussar.

Under 1930–1940 talet var cykel det mest använda färdmedlet och användes både för nöje och transport. Cykeln möjliggjorde att färdas till arbeten, tillställningar och nöjen lite längre bort, vilket också ledde till nya kontakter och möjligheter.

Efter första världskriget blev busstrafiken populär och bilarna blev allt fler. År 1923 startades tre nya busslinjer av Mölndals Bilomnibusförlag. Nu kunde man åka till Göteborg från både Lindome och Källered, samt mellan Fässberg och Hvitfeldtsplatsen i Göteborg genom Toltorpsdalen.

Hilmer Johansson drev verksamheten under en tid

och körde bussarna som då tog 16 passagerare. I början var människor livrädda och Hilmer körde därför sin familj i bussen för att göra reklam. De första bussarna hade svaga motorer, så alla i bussen fick hjälpa till att skjuta på bussen om det var halt.

Mölndals Bilomnibusbolag såldes 1967 till Mölndals stad och år 2000 tog Västtrafik över lokaltrafiken. Mölnadal har numera en välutvecklad kollektivtrafik med både bussar, tåg och spårvagnar. Det är idag nästan svårt att förstå vilken lång och slitsam utveckling av både transportmedel och färdvägar som ligger bakom bussarnas snabba framfärd till Göteborg.

Brigitte Ackerhans
Mölndals hembygdsförening

JURISTGRUPPEN

- din familjejurist genom livet

Krokslätts Torg 3, Mölnadal

Välkommen att kontakta oss i familjejuridiska frågor

Framtidsfullmakter • Bouppteckningar
Arvskiften • Testamenten • Bodelningar
Äktenskapsförord • Samboavtal m.m.

Ring 0735-20 22 20

Jur.kand Stefan Larsson

juristgruppen.com

Väst kustens Begravningsbyrå

Begravning | Hembesök | Juridik | Min sista önskan

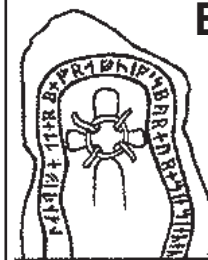

Vi har jour dygnet runt
tel 031 - 14 22 02

Väst kustens Begravningsbyrå

Krokslätts torg 3, Mölnadal | Tel. 031 - 14 22 02
www.vastkustbegravningsbyra.se

Begravningsbyrå

C.E.B.

Christer Erikssons Begravningsbyrå

Telefon: 031-88 21 00

Vi finns till Er tjänst dygnet runt

Dagens ros.

Ta plats i Mölndals-Posten när du vill berätta något som är värt att fira! Din annons syns i tidningen och på molndalsposten.se.

Skapa din annons på
molndalsposten.se/privatannons

Mölndals-Posten